

3 Pozice zahraničního obchodu s Německem na celkovém zahraničním obchodu

3.1 Postavení Německa na celkovém obratu zahraničního obchodu

Zahraniční obchod s Německem náleží v rámci celkových zahraničněobchodních vztahů České republiky dlouhodobě k nejvýznamnějším, a to jak na straně vývozu, tak i na straně dovozu. Na celkovém obratu zahraničního obchodu osciloval podíl Německa v letech 2005 až 2011 kolem 30 %. Největší zastoupení měl zahraniční obchod s Německem v roce 2005, v následujících letech se postupně pozice Německa mírně snižovala a v roce 2011 byla v porovnání s rokem 2005 o 2,9 p. b. nižší. Po celé sledované období bylo významnější zastoupení Německa zřejmé ve vývozu oproti dovozu. Podíl Německa na celkovém vývozu, stejně jako jeho podíl na celkovém dovozu, se postupně oslaboval. Výraznější snížení bylo však zřejmé u podílu dovozu. Zatímco v roce 2005 rozdíl mezi zastoupením vývozu a dovozu činil 3,5 p. b. ve prospěch vývozu, v roce 2011 to bylo již 6,5 p. b.

3.2 Zastoupení Německa na celkovém vývozu

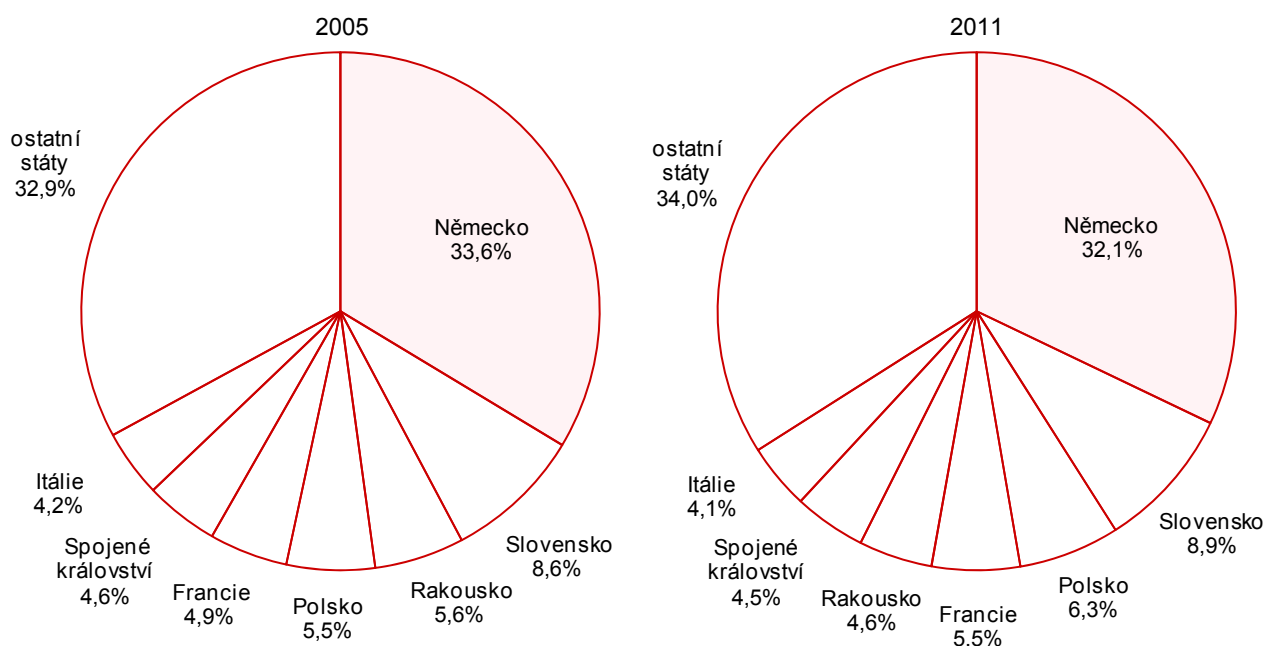
Pozice Německa na celkovém vývozu se v období 2005 až 2011 postupně mírně snižovala. Přestože byla v roce 2011 proti roku 2005 o 1,5 p. b. slabší, vývoz do Německa byl však v rámci celkového vývozu stále dominantní. Silné zastoupení Německa potvrzuje skutečnost, že podíl druhého Slovenska na celkovém českém vývozu činil v roce 2011 pouze 8,9 %. Oslabení podílu Německa se však odehrálo právě především ve prospěch posílení vývozu do sousedních států České republiky, resp. zejména vývozu na Slovensko a hlavně do Polska, neboť pozice vývozu do Rakouska, které bylo v roce 2005 třetí největší vývozní destinací, se v roce 2011 proti roku 2005 oslabila o 1,0 p. b.

Třetím nejvýznamnějším partnerem vývozu bylo v roce 2011 s podílem 6,3 % Polsko následované Francií (podíl 5,5 %) a dále pak Rakouskem (podíl 4,6 %). V uvedeném období se také posílilo zastoupení Ruska, které se vyhoupllo ze třináctého místa v roce 2005 (podíl 1,8 %) na místo deváté v roce 2011 (podíl 3,2 %). Za zaznamenání stojí i růst vývozu do Číny a tím i jejího zastoupení v českém vývozu. V roce 2005 nefigurovala Čína mezi dvaceti hlavními partnery českého vývozu, v roce 2011 se s podílem 1,0 % umístila na sedmáctém místě.

Tabulka 10 Zastoupení vývozu do Německa na celkovém vývozu, na vývozu do států EU a na vývozu do sousedních států

Podíl Německa na:	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	v %						
vývozu celkem	33,6	31,9	30,7	30,7	32,5	32,3	32,1
vývozu do států EU	39,3	37,3	36,1	36,0	38,3	38,5	38,8
vývozu do sousedních států ¹	63,0	62,5	61,6	60,1	62,9	62,5	61,9

Graf 8 Porovnání pozice Německa na celkovém vývozu ČR s pozicí vybraných států

¹ Sousední státy České republiky: Německo, Polsko, Rakousko a Slovensko

3.3 Zastoupení Německa na celkovém dovozu

Zastoupení Německa na celkovém dovozu se v období 2005 až 2011 postupně oslabovalo. V roce 2011 v porovnání s rokem 2005 se pozice dovozu z Německa na celkovém dovozu snížila o 4,5 p. b. Dovoz z Německa byl ale i přes toto oslabení v rámci celkového dovozu stále nejdůležitější, neboť dovozem z Německa je realizována více jak čtvrtina z celkových dovozních potřeb.

Význam zastoupení Německa je zřejmý i z porovnání pozice dalších dovozních partnerů. Např. podíl druhé Číny na celkovém českém dovozu byl v roce 2011 přibližně poloviční (12,5 %). Snížení podílu Německa se odehrálo právě především ve prospěch růstu podílu dovozu z Číny a dovozu ze sousedních států České republiky, resp. zejména dovozu z Polska, ale i ze Slovenska, neboť pozice dovozu z Rakouska klesla v roce 2011 na 3,3 % ze 4,0 % v roce 2005.

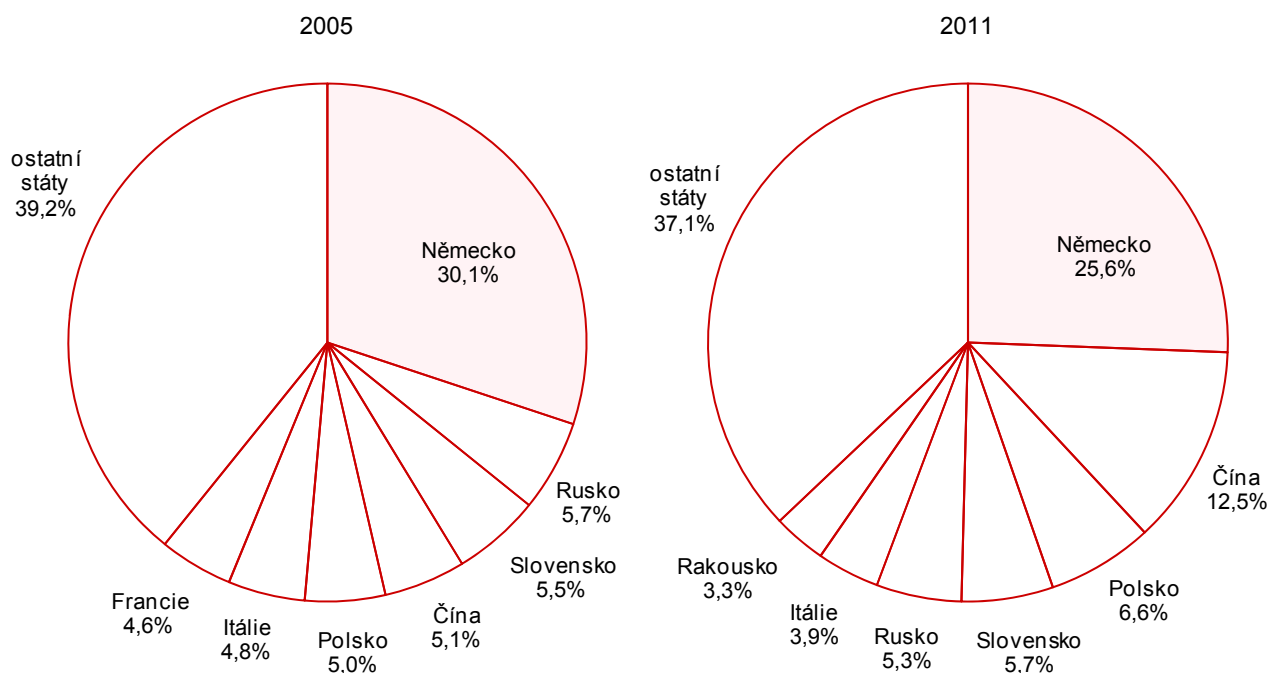
Třetím nejvýznamnějším partnerem dovozu do České republiky bylo v roce 2011 s podílem 6,6 % Polsko následované Slovenskem (podíl 5,7 %) a dále pak Ruskem (podíl 5,3 %). Zastoupení Ruska se ve sledovaném období poněkud snížilo, neboť v roce 2005 bylo Rusko druhou nejdůležitější dovozní orientací s podílem 5,7 % na celkovém dovozu.

Tabulka 11 Zastoupení dovozu z Německa na celkovém dovozu, na dovozu ze států EU a na dovozu ze sousedních států

Podíl Německa na:	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	v %						
dovozu celkem	30,1	28,5	28,0	26,7	26,6	25,4	25,6
dovozu ze států EU	42,1	40,3	39,6	39,9	39,8	40,2	40,1
dovozu ze sousedních států	67,6	65,9	65,3	63,9	63,2	62,9	62,1

V roce 2011 byly mezi patnácti hlavními partnery českého vývozu pouze dva státy mimo EU - Rusko a Spojené státy a českého dovozu to bylo pět států mimo EU - Čína, Rusko, Japonsko, Spojené státy a Korea.

Graf 9 Porovnání pozice Německa na celkovém dovozu ČR s pozicí vybraných států

3.4 Zahraniční obchod s vybranými spolkovými zeměmi Německa²

Zahraniční obchod České republiky s Německem je uskutečňován se 16 spolkovými zeměmi. Trh jednotlivých spolkových zemí se liší svojí geografickou polohou z hlediska České republiky, velikostí, rozmístěním výrobních kapacit a tím odlišnou zbožovou strukturou vývozu a dovozu.

Podle předběžných údajů Spolkového statistického úřadu z dubna 2012 více jak polovina zahraničního obchodu Německa (54,2 %) s Českou republikou byla v roce 2011 realizována se třemi spolkovými zeměmi, které patří k nejlidnatějším, a to s Bavorskem, Bádensko - Württemberskem a se Severním Porýním - Vestfálskem. Na tyto tři spolkové země připadlo v roce 2011 z celkového vývozu Německa do České republiky 45,0 % a z celkového dovozu Německa z České republiky 63,1 %. Za uvedenými třemi spolkovými zeměmi se s podílem 18,4 % na celkovém vývozu Německa do České republiky a s podílem 22,9 % na celkovém dovozu Německa z České republiky zařadily další tři spolkové země - Dolní Sasko, Sasko a Hesensko. K významnějším obchodním partnerům České republiky patřily ještě spolkové země Porýní - Falc, Hamburk, Sasko - Anhaltsko a Durynsko.

Pozice zbývajících šesti spolkových zemí Německa (Braniborsko, Sársko, Berlín, Šlesvicko - Holštýnsko, Brémy a Meklenbursko - Přední Pomořansko) byla dosud méně významná.

Tabulka 12 Podíl jednotlivých spolkových zemí Německa na zahraničním obchodě s ČR v roce 2011

Spolkové země	Vývoz do ČR	Dovoz z ČR	Obrat
	podíl v %		
Zahraniční obchod Německa s ČR	100,0	100,0	100,0
v tom:			
Bavorsko	16,8	28,9	23,0
Bádensko - Württembersko	12,9	19,8	16,4
Severní Porýní – Vestfálsko	15,3	14,4	14,8
Dolní Sasko	8,4	7,5	7,9
Sasko	4,5	9,2	6,9
Hesensko	5,5	6,2	5,8
Porýní - Falc	3,1	2,1	2,6
Hamburk	1,4	2,8	2,1
Sasko - Anhaltsko	2,9	1,4	2,1
Durynsko	2,2	1,4	1,8
Braniborsko	1,8	1,0	1,3
Sársko	1,0	1,3	1,1
Berlín	1,2	0,7	1,0
Šlesvicko-Holštýnsko	0,9	0,8	0,9
Brémy	0,5	1,0	0,8
Meklenbursko-Přední Pomořansko	0,3	0,3	0,3
Nespecifikováno	21,3	1,2	11,2

Na Bavorsko, Bádensko - Württembersko, Severní Porýní - Vestfálsko, Sasko a Hesensko se v roce 2011 koncentrovala převážná část záporného salda zahraničního obchodu (9,2 mld. EUR) Německa s Českou republikou.

Současně nutno zmínit, že více jak jedna pětina vývozu Německa do České republiky nebyla v roce 2011 specifikována podle jednotlivých spolkových zemí. U dovozu Německa z České republiky je jeho nespecifikovaná část téměř zanedbatelná.

² Zdroj: Statistisches Bundesamt, Wiesbaden, April 2012, Vorläufige Ergebnisse.